

Akkerranden

Patrijzen geven de voorkeur aan kruidenrijke akkerranden waar een diversiteit aan planten is met veel verschillende soorten insecten. Steeds meer agrariërs zien er de meerwaarde van in en daarvan plukt deze akkervogel de vruchten.

Bollenkwekers beseffen dat als geen ander. Onder hen bollenkweker Rob Kreuk aan de Langevliet in Callantsoog. Hij beheert zowel kruidenrijke akkerranden als voedselakkers rondom zijn bollenpercelen.

Kreuk signaleert nu al verschillende vogels. „We zien ontzettend veel kwikstaarten en veldleeuweriken. Die broeden onder de tulpen. Ook barst het van de hazen.”

Voorname reden is volgens hem de langdurige rust op de bollenakker. „We planten de bollen in het najaar en gedurende lange tijd laten we de landerijen onberoerd. Dat geeft heel veel rust en beschutting voor de dieren die er leven.”

Info: www.anvhollandsnoorden.nl

Vogelaars bij het bollenbedrijf van Kreuk krijgen instructies over het waarnemen en registreren van patrijzen in de Noordkop.

FOTO REDMOUSE

NATUUR Bijzonder project Agrarische Natuurvereniging Hollands Noorden over bedreigde vogel

Passie voor patrijs brengt vogelaars bijeen in Noordkop

Pure passie voor patrijzen. Dat is wat vogelaars bij elkaar brengt te midden van de bollenvelden in de Noordkop. Dit is ook een van de weinige gebieden waar deze bijzondere akkervogel nog enigszins voorkomt.

Coen van de Luytgaarden
coen.vandeluytgaarden@mediahuis.nl

Callantsoog ■ Met de nadruk op enigszins, want de patrijzenstand is de afgelopen decennia dramatisch afgenomen. Merkwaardig genoeg blijken bollenvelden juist een prima uitvalsbasis waar de patrijs zich nog regelmatig laat zien en van zich laat horen.

Reden voor de Agrarische Natuurvereniging Hollands Noorden (ANV) een patrijzenproject te starten, waarbij een essentiële rol is weggelegd voor waarnemers te veld die komend voorjaar tellingen gaan verrichten.

De instructiebijeenkomst patrijzenmonitoring voor ruim dertig vrijwilligers had onlangs plaats, hoe kan het ook anders, te midden van de bollenvelden. Bij bollenkweker Rob Kreuk aan de Langevliet in Callantsoog. Hij draagt de natuur vanuit zijn persoonlijke betrokkenheid een warm hart toe. Kreuk doet aan wintervoedselakkers en hecht aan kruidenrijke akkerranden rondom bollenvelden, waar vogels beschutting en voedsel

vinden.

Voor Kreuk is het ook een mooie gelegenheid de bollensector 'in een beter daglicht te stellen', zoals hij zegt. „Wat positieve aandacht kan beslist geen kwaad in deze tijd als het gaat over gewasbescherming. En ook wil ik graag mijn steentje bijdragen aan natuurbeheer. Zeker als je dat ook kunt combineren met ons mooie vak”, stelt Kreuk die de ANV mede om die reden onderdak biedt voor dit project.

Standvogel

Dorien de Haan, projectleider akkernatuur bij de ANV, is daar blij mee. „Dit is een mooi voorbeeld van samenwerking”, aldus De Haan die 'is afgestudeerd op patrijzen'. Zij heeft een haarscherp beeld van de huidige patrijzenstand, die sterk onder druk staat. „Sinds de jaren zeventig is het aantal patrijzen met 95 procent gedaald. Dus waar ze nog wel voorkomen, is het meer dan de moeite waard ze ook extra goed te beschermen. Vroeger struikelde je bij wijze van spreken over de patrijs, nu is het een zeldzaamheid. De patrijs is een typische standvogel, ze blijven op een vaste stek.”

„
Vroeger
struikelde je er bij
wijze van spreken
over, nu is het een
zeldzaamheid.
Een van de
knuffelbaarste en
kwetsbaarste
vogels

Dorien de Haan
Projectleider akkernatuur

Omdat de patrijs is gebaat bij rust en derhalve pottiekijkers kan missen als kiespijn, is deze bijzondere vogel zelfs afgeschermd van de website waarnemingen.nl. „Dat is maar goed ook, anders komen er

te veel mensen op af, zodra er meldingen worden gedaan”, weet De Haan. Zij omschrijft de patrijs als 'een van de knuffelbaarste vogels die we hebben'.

De Haan (geen familie van de onlangs overleden Nico de Haan) is dan ook blij verrast met de (groeps) foto's die zij regelmatig binnenkrijgt van koppels patrijzen. Zo stuurde Hans Westrik van de Vogelwerkgroep Tringa uit Schagen een fraaie opname van een 'klucht patrijzen', gesignaleerd bij een tuunwal op Wieringen.

Andere opnamen die tijdens de instructiebijeenkomst worden geprojecteerd, tonen mannetjespatrijzen die territoriaal gedrag vertonen. „De borst stoer vooruit met het kenmerkende hoefijzer zichtbaar naar voren”, demonstreert De Haan deze Bokitohouding. Andere opnamen tonen patrijzen met kuikens, die rondom de ouders bij elkaar klitten. En ook exemplaren die zich 'wassen' in zand. Met als gemene deler: altijd een volwassen exemplaar dat op de uitkijk staat.

Perdix perdix

Het doel van het project is in kaart te brengen in welke aantallen deze

bijzondere veldhoen in deze contreien nog voorkomt en zich ook voortplant. Daartoe heeft de ANV een praktische oplossing bedacht die erop gericht is de *Perdix perdix* (Latijnse benaming) letterlijk en figuurlijk uit zijn/haar tent te lokken.

ANV'er Eelco Drenth neemt de vogelaars hiervoor mee naar de akkerrand aan de Langevliet voor een korte demonstratie met zijn geluidsbox. Zodra iedereen er is verzameld, drukt hij op het knopje. krieceett-krieceett-krieceett.... Onmiskenbaar het snerpende geluid (en lokroep) van de patrijs, de markante akkerbewoner die meestal uitsluitend in de ochtend- en avondschemering van zich doet spreken.

Om verwarring en/of problemen met agrariërs te voorkomen, krijgen alle waarnemers duidelijke instructies mee op het gebied van werkwijze en geografische indeling van de percelen voor telling. Ook worden data uitgewisseld waarop vogelaars op pad kunnen. Plus instructies over het invoeren van gegevens over waargenomen patrijzen. Dat kan op de website: Boerenlandvogelsnederland.nl.